

Notat vedr. 10. klasse på erhvervsskolerne

I debatten om 10. klasse hører man ofte det argument, at der vil være for langt til 10. klasse for mange elever, hvis 10. klasse placeres på en erhvervsskole.

Dette notat indeholder en opgørelse over, hvilke kommuner, der *ikke* har et erhvervsskoleudbud (dvs. en erhvervsskole eller erhvervsskoleafdeling). Og en vurdering af, hvorvidt det er rimeligt at forvente, at unge, der bor i en kommune uden et erhvervsskoletilbud, kan forventes at transportere sig med kollektiv trafik til en nabokommune med et erhvervsskoleudbud.¹ Det antages, at afstanden fra elev til erhvervsskoleudbud er acceptabel, hvis der er et udbudssted inden for kommunegrænsen.

Kommuner uden en erhvervsskole

Ud af Danmarks 98 kommuner er der 26 kommuner, som ikke har et erhvervsskoleudbud, dvs. knap 27 pct. Nedenfor i tabel 1 er en alfabetisk oplyst oversigt over de 26 kommuner.

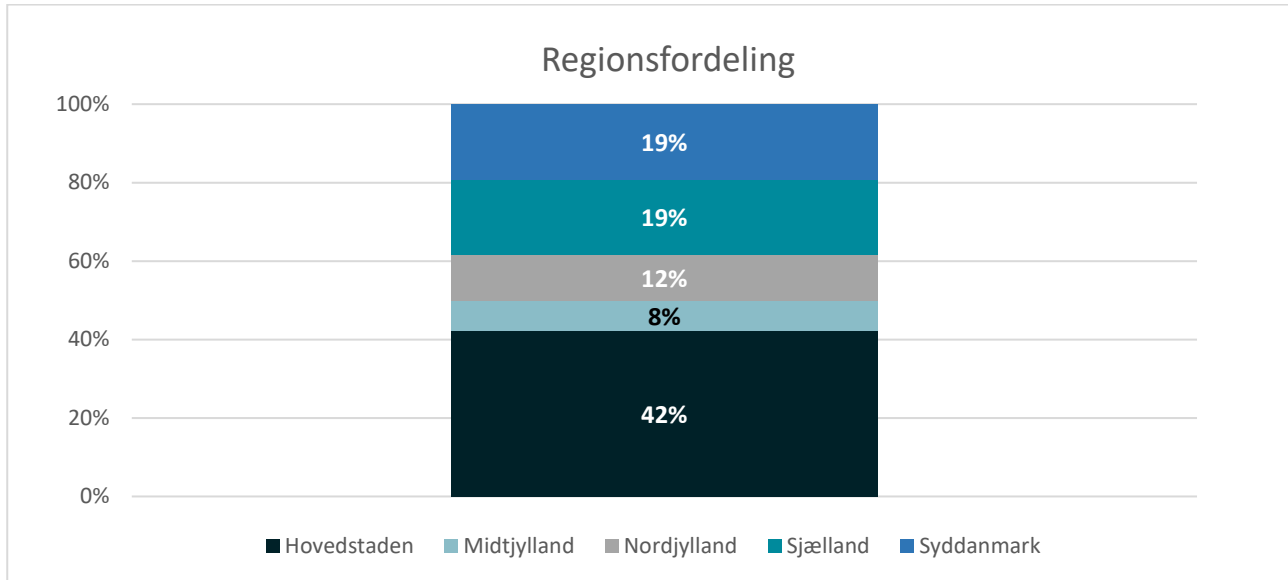
Nummer	Kommune	Region
1	Albertslund	Hovedstaden
2	Allerød	Hovedstaden
3	Brønderslev	Nordjylland
4	Dragør	Hovedstaden
5	Egdal	Hovedstaden
6	Fanø	Syddanmark
7	Fredensborg	Hovedstaden
8	Furesø	Hovedstaden
9	Gentofte	Hovedstaden
10	Greve	Sjælland
11	Gribskov	Hovedstaden
12	Hedensted	Midtjylland
13	Hørsholm	Hovedstaden
14	Kerteminde	Syddanmark
15	Langeland	Syddanmark
16	Lejre	Sjælland
17	Læsø	Nordjylland
18	Nordfyn	Syddanmark
19	Rebild	Nordjylland
20	Rudersdal	Hovedstaden
21	Samsø	Midtjylland
22	Solrød	Sjælland
23	Sorø	Sjælland
24	Stevns	Sjælland
25	Vallensbæk	Hovedstaden
26	Ærø	Syddanmark

¹ Rejsetiden mellem elev og udbudssted er udregnet i www.rejseplanen.dk den 3. maj 2018. Der regnes med hyppigste rejsetid fra centralt placeret station i et større befolkningsområde i kommunen til udbudsstedets adresse.

Tabel 1: Kommuner uden erhvervsskoleudbud. Alfabetisk rækkefølge efter kommunens navn.

Ser man på regionsfordelingen af de 26 kommuner, fremgår det, at andelen af kommuner uden erhvervsskoleudbud er størst i Region Hovedstaden med ca. 42 pct.

I figur 1 ses regionsfordeling over de 26 kommuner fra tabel 1.

Figur 1: Regionsandele af kommunerne med manglende erhvervsskoleudbud.

Ø-kommunerne

Ud af de 26 kommuner, som ikke har et erhvervsskoleudbud, er fire af kommunerne ø-kommuner. De fire ø-kommuner er hhv. Fanø, Læsø, Samsø og Ærø. På nuværende tidspunkt udbyder alle ø-kommunerne 10. klasse i samarbejde med den dertilhørende grundskole.

Tabel 2 viser antallet af unge, som var optaget på 10. klasse i 2016/2017 i ø-kommunerne.

Ø-kommune	Elevgrundlag i hoveder på 10. klasse
Fanø	8
Læsø	Færre end 5
Samsø	90
Ærø	55

Tabel 2: Antallet af unge i alderen 15 til 17 år, som er bosat i en ø-kommune. Elevgrundlaget er inkl. elever på efterskole m.m.

Kilde: Uddannelsesstatistik.dk

Som det ses i tabel 2, er elevgrundlaget til driften af et erhvervsskoleudbud ikke af en væsentlig størrelse.²

Hvis man ser på transporttiden fra ø-kommunerne til fastlandet, er der generelt transporttid til en nærtliggende kommune med en eller flere erhvervsskoleudbud på over en time - med undtagelse af Fanø.³

² Andelen af elever på Samsø forklares med, at Samsø Efterskole ligger her, ligeledes ligger der Ærø Efterskole på Ærø.

³ Rejsetid til 10. klasse fra Fanø: 35 min., Læsø: 100 min., Samsø: 143 min. og Ærø: 96 min.

Regionerne

Hvis man ser bort fra ø-kommunerne, er der 22 kommuner uden et erhvervsskoleudbud. I dette afsnit vil transporttiden med kollektiv trafik fra de 22 kommuner til nærmeste kommune med erhvervsskoleudbud blive undersøgt.⁴

En rejsetid til et nærtliggende erhvervsskoleudbud på under 45 min. antages som rimelig, da den daglige transporttid dermed ikke vil overstige 90 min.

Region Hovedstaden

Tabel 3 viser rejsetiden for de 11 kommuner i Region Hovedstaden, som ikke har et erhvervsskoleudbud, til nærmeste erhvervsskoleudbud i en nærliggende kommune.

Kommune	Rejsetid i minutter
Albertslund	20
Allerød	15
Dragør	22
Egedal	32
Fredensborg	34
Furesø	29
Gentofte	18
Gribskov	30
Hørsholm	41
Rudersdal	23
Vallensbæk	8

Tabel 3: Kommuner i Region Hovedstaden uden erhvervsskoleudbud samt rejsetiden til nærmeste erhvervsskoleudbud.

Kilde: www.rejseplanen.dk

Af tabel 3 fremgår det, at rejsetiden til den nærmeste erhvervsskoleudbud er under 45 min. for alle 11 kommunerne i Region Hovedstaden, som ikke har et erhvervsskoleudbud. At pendle fra en af kommunerne i tabel 3 til et nærliggende erhvervsskoleudbud må derfor regnes for at kunne lade sig gøre i praksis.

Region Midtjylland

I Region Midtjylland er der to kommuner, som ikke har et erhvervsskoleudbud. Den ene kommune er Samsø, som tilhører ø-kommunerne, og den anden er Hedensted. Rejsetiden fra Hedensted Kommune og til nærmeste erhvervsskoleudbud er ca. 17 min.

Det kan derfor regnes for muligt at pendle med kollektiv trafik til et nærliggende erhvervsskoleudbud, idet kommunen dermed opfylder pendlerkriteriet på 45 min.

⁴ Rejsetiden mellem elev og udbudssted er udregnet i www.rejseplanen.dk den 3. maj 2018, hvor der regnes med hyppigste rejsetid fra en centralt placeret station i større befolkningsområde i kommunen til udbudsstedets adresse.

Region Nordjylland

Tabel 4 viser rejsetiden for to af de tre kommuner i Region Nordjylland, som ikke har et erhvervsskoleudbud. Den tredje af kommunerne i Region Nordjylland er en ø-kommune.

Kommune	Rejsetid i minutter
Brønderslev	36
Rebild	27

Tabel 4: Kommuner i Region Nordjylland uden erhvervsskoleudbud samt rejsetiden til nærmeste erhvervsskoleudbud.

Kilde: www.rejseplanen.dk

Af tabel 4 fremgår det, at rejsetiden til den nærmeste erhvervsskoleudbud er under 45 min. for begge kommuner, som ikke har et erhvervsskoleudbud. At pendle fra en af de to kommuner til et nærliggende erhvervsskoleudbud kan derfor regnes for værende mulig i praksis.

Region Sjælland

Tabel 5 viser rejsetiden for de fem kommuner i Region Sjælland, som ikke har et erhvervsskoleudbud.

Kommune	Rejsetid i minutter
Greve	12
Lejre	20
Solrød	26
Sorø	24
Stevns	52

Tabel 5: Kommuner i Region Sjælland uden erhvervsskoleudbud samt rejsetiden til nærmeste erhvervsskoleudbud.

Kilde: www.rejseplanen.dk

Af tabel 5 fremgår det, at rejsetiden til den nærmeste erhvervsskoleudbud er under 45 min. for fire ud af de fem kommuner i Region Sjælland. At pendle fra en af kommunerne, med undtagelse af Stevns Kommune, i Region Sjælland til et nærliggende erhvervsskoleudbud kan derfor regnes for værende mulig i praksis.

Jf. afsnittet på side 5 om kommuner uden 10. klasseudbud skal det bemærkes, at rejsetiden for elever i kommunerne Lejre, Sorø og Stevns allerede i dag er på ca. det samme grundet manglen på 10. klasseudbud i kommunen.

Region Syddanmark

Tabel 6 viser rejsetiden for tre af de fem kommuner i Region Syddanmark, som ikke har et erhvervsskoleudbud, da to af kommunerne i Region Syddanmark er ø-kommuner.

Kommune	Rejsetid i minutter
Kerteminde	38
Langeland	35
Nordfyn	24

Tabel 6: Kommuner i Region Syddanmark, som ikke har et erhvervsskoleudbud samt rejsetiden til nærmeste erhvervsskoleudbud.

Kilde for rejsetid: www.rejseplanen.dk

Af tabel 6 fremgår det, at rejsetiden til nærmeste erhvervsskoleudbud er under 45 min. for de 3 kommuner i Region Syddanmark, som ikke har et erhvervsskoleudbud. At pendle fra en af kommunerne i tabel 6 til et nærliggende erhvervsskoleudbud kan derfor regnes for værende mulig i praksis.

Kommuner uden 10. klasseudbud

Af de 26 kommuner, som ikke har et erhvervsskoleudbud (jf. tabel 1 på side 1), har syv af kommunerne ikke et eget 10. klasseudbud. Dvs. elever fra de syv kommuner er nødsaget til at rejse til en nabokommune, såfremt de ønsker at gå i 10. klasse.

Af tabel 7 fremgår de syv respektive kommuner samt rejsetiden til nærmere 10. klasseudbud og nærmeste erhvervsskoleudbud.⁵

Kommune	Rejsetid i minutter til nærmere 10. klasseudbud	Rejsetid i minutter til nærmeste erhvervsskoleudbud
Allerød	15	15
Lejre	19	20
Læsø	109	100
Nordfyn	21	24
Rudersdal	32	23
Sorø	23	24
Stevns	52	52

Tabel 7: Kommuner, som ikke har 10. klasseudbud samt rejsetid til nærmeste 10. klasse og erhvervsskoleudbud. Alfabetisk rækkefølge efter kommune.

Analysens følsomhed over for ændringer i rejsetid

Strammes kriteriet om de 45 min., som er brugt i analysen, således at der bliver kortere rejsetid for eleverne, vil andelen af kommuner med erhvervsuddannelsesudbud med accepteret rejsetid ikke overraskende falde.

Af tabel 8 fremgår det, hvordan andelen af kommuner falder i takt med, at rejsetidskriteriet strammes, dvs. hvor følsom analysen er over for ændringer i rejsetidskriteriet.

Rejsetid i minutter	Andel med acceptabel rejsetid	Kommuner med til og med rejsetid
45 min. eller over	95%	Stevns
40 min. eller over	91%	Hørsholm og Stevns
35 min. eller over	77%	Hørsholm, Stevns, Brønderslev, Kerteminde, Langeland
30 min. eller over	73%	6 kommuner
25 min. eller over	59%	10 kommuner
20 min. eller over	27%	16 kommuner

Tabel 8: Følsomhedsanalyse: Scenarier for pendling med kollektiv trafik ved reducere af rejsetidskriteriet. Ø-kommuner indgår ikke grundet befolkningssammensætningen, jf. afsnittet herom.

⁵ Det skal bemærkes, at det for flere af kommunerne allerede gør sig gældende, at 10. klasse på en erhvervsskole ligger i ca. samme afstand som afstanden til en kommunal 10. klasse. For Allerød er de 15 min. til nærmeres 10. klasseudbud og erhvervsskole begge rejsetid til Erhvervsskolen Nordsjællands i Hillerød.